

.Diplomová práce Viléma Řeháka

PŘÍČINY OBČANSKÉ VÁLKY V COTE D'IVOIRE

(Posudek od vedoucího práce)

Diplomant úspěšně uzavřel studium politologie a předkládanou práci ukončuje studium afrikanistiky. Téma se situuje na průsečíku obou oborů a předpokládá dobrou teoretickou erudici a přehled po problematice současné Afriky. Cote d'Ivoire (či Pobřeží slonoviny) platilo od nezávislosti (1960) po několik desetiletí za model stability a prosperity ve frankofonní Africe. Tím naléhavěji se dnes klade otázka tvořící název Řehákovy práce. Dát na ni adekvátní odpověď si vyžádalo zvládnutí metod politologie i soudobé historie a jejich zvláštností při bádání v subsaharské Africe. S potěšením konstatuji, že diplomant úkol, který mu byl zadán, úspěšně splnil.

V. Řehák prokázal zvláštní zájem o Cote d'Ivoire již ve své rané publikační činnosti (článek v *Mezinárodní politice*). Na poměrně rozsáhlé ploše své diplomové práce probírá vývoj na CI od závěrečné fáze francouzské koloniální nadvlády až do současnosti. Období nezávislosti člení podle kritérií politických i ekonomických na období, kdy byl nastolen systém jedné strany a hospodářská konjunktura začala jevit první známky negativních dopadů (1960-79), období krize (1979-90), období přechodu k politickému pluralismu (1990-93), neúspěšné demokratizace (1993-99) a pak vnitrostátního napětí, krátkého vojenského interregna a občanské války až po dnešní situaci, kterou označuje jednoduchým názvem kapitoly „CI na rozcestí“. Akcent je položen na poslední desetiletí, kdy se někdejší výkladní skříň frankofonní Afriky změnila v kolbiště krvavého konfliktu. Po historickém výkladu autor přistupuje k analýze, která ukazuje na příčiny konce afrického zázraku, a to jak na příčiny bezprostřední, tak na faktory působící dlouhodobě v pozadí, jako je zvláště faktor etnický v silně heterogenní skladbě obyvatelstva země.

Práce je přehledná, napsaná dobrou, čtivou češtinou. Její informativní hodnotu zvyšuje lexikálně uspořádaný přehled klíčových osobností ivorijské politiky; je jich celkem 20, od nestora F. Houphoueta-Boignyho až po aktéry soudobých dramatických dějů. Heuristickou základnu práce tvoří poměrně rozsáhlá bibliografie. Její pramennou část představují dokumenty a zprávy organizací (zvl. OSN, Světové banky a International Crisis Group), sekundární literatura sestává ze 31 monografií, 18 studií ze sborníků, více než 20 článků v odborných časopisech a široký repertoár internetových informací. Diplomant při zpracovávání

tématu využil možnosti prostudovat některé materiály u nás nedostupné při krátké studijní cestě do Paříže.

Závěry práce (str. 113-114) se po stránce formální jeví jako velmi stručné. Klíčové myšlenky byly ovšem probrány již v předchozích kapitolách zaměřených na analýzu a tak na odpověď na ústřední téma práce. S autorovým poznatkem, že primární kořeny dnešní krize jsou ekonomické, přičemž zápasy o řešení jsou převedeny do politické sféry, zvláště rozdmýcháváním etnických a do určité míry i náboženských sporů, lze souhlasit. Autor má nepochybně také pravdu, když ukazuje na potřebu řešení v nadcházejících volbách, kde je třeba umožnit účast všem silám a usilovat o usmíření.

Celkově Řehákovu práci hodnotím jednoznačně kladně. Téma je významné a fundovaně, pečlivě a bohatě informativně zpracované. Práci doporučuji k obhajobě a přijetí jako podkladu k přiznání magisterského titulu.

V Praze 2. května 2006

Prof. PhDr. Luboš Kropáček, CSc.

Ústav Blízkého východu a Afriky FFUK